

ДОРА

роман

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ DOGMA: I AM GOD

Люба Евелайн!

Ці антени, що всіяли дахи, параболи супутникових приймачів і еліптика людських облич! Ці зваби! Ці міста! Я пишу тобі з-під самої верхівки існуючого світу – звідтіля, де вже не видно людини та її слідів – а лише послід цивілізації. Я, надлюдина, стою на верхівці смітника, великого Міста, Міста всіх міст! Mist! Тут ходять люди з обличчями псів – і пси, що мають людську подобизну, легко можуть їх приручити. Але ненадовго, бо тутешнє повітря – рівень, до якого не піднімається смог Міста, встигаючи осідати на голови низового люду – мовби їдка отрута, привчає тутешній народ до свободи. Наче зграйки птахів, якісь душі невпинно танцюють на цих дахах, і ритмічне дихання Міста виринається з їхніх легень. Тут легко курити, а ще легше – думати. Куріння тут менше загрожує життю, ніж, власне, життя – тут, – одначе, ввечері, коли сонце в своїм глибокім нічному ніщо поринає у світ медитативної поетики, червоні позначки курців є ніби відлунням гармонії нічного – і безмежного – неба. Зорі, що ввижаються душами програмерів, котрих немає по цю і ту сторони нашого світу, відбиваються у краплях вогняної крові дітлахів цієї Піднебесної Імперії, котра, розповідають завжди, має свого імператора. Одначе, хто міг бачити його, це Ідеальне Дитя з очима не сього світу, до якого, мов птахи, злітаються невинні душі. Розповідають про те ж, ніби Золотий Хлопчик так само блукає дахами, як і ми (о, це патетичне *ми* – адже, люба, я таки дістався поверху свого будинку в тисячу поверхів, начебто тепер це могло би щось змінити) – всього лише за кількасот метрів над рівнем Закону. Тому що тут діють інші закони, передусім – закон тяжіння: якщо ти не втримуєшся, ти падаєш. Кожен тут живе, передчуваючи політ – байдуже, свій чи когось іншого. Тепер, коли мені нарешті вдалося піднятися сюди і втратити своє лице (хто знає мене з тутешніх?) не залишається нічого, як спуститися – поволі – назад, аби поринути в гущавину вогнів, аби ковтачі неону поглинули разом з ним і мою душу, чи маю ще її – та хто зна? Найкращі наші подарунки ми отримуємо тоді, коли вони нам уже не потрібні. Але тепер я можу отруїти всякого, хто порушить мої кордони – цим повітрям, цим мовчанням, і цим повсюдним низовим тяжінням – адже з тої поверхні, яка належить нам, теж можна впасти. Хіба Місто має дно?

Моя люба Анімо, мушу зізнатися, що...

*З повагою і любов'ю,
Доктор Безлюбіві*

Здрастуй!

Мушу зізнатися – жодних пояснень. Цей танець в дусі легкого посмикування під мляве мурмотіння суч. пісеньок мені не сподобався. Все ж, очевидно, ми приречені на їх,

пісеньок, мову – і навіть цей пафос, із яким я узявся до справи, зрештою перетворився на якусь машкару уявлюваного, ставши сказаним, реальним – та годі, годі вже слів: літературна кухня: сьогодні з нами готує... і одна по одній змінюються страви: наш доктор – неперевершений майстер пастишу: ось один, інший – і жодної утоми. Де ж його брат близнюк, який має врешті вийти з-за куліси і довершити діло: шкіра чоловіка і жінки, і палімпсести рухів на тлі темряви, котру подекуди розрізають спалахи софітів: глядач повинен недобачити, слухач – не почути головного, аби зрештою серед в'язкого і холодного остраху накреслити довершений ієрогліф задоволення, позбавивши нас задоволення.

*Безперечно Твій
Доктор Безлюбові*

Привіт!

Ось тобі короткий ерзац, що я його назвав

Знаки:

безперечно, грошові. Якщо розібрати, а потім зібрати речення, завжди залишається кілька „зайвих” знаків. Це знайди, котрі блукають там і сям, і їм вільно ходити скрізь. Вони приходять там, де ти звів найбільш щільну стіну, і тепер можеш знати: вона закриває тебе лише від шляху до втечі. Так ти відсікаєш непотрібні смисли, котрі попередньо нав'язуєш собі. У мене, отже, є спеціальний стіл – стіл збирача знаків, схожий на набірну касу старих друкарень: деякі знаки можна зберігати сукупно, інші – тільки окремо, в чарунці одинокого ув'язнення, де вони можуть перебувати вічно, доки не стануть потрібні. Інколи можна підійти до них поближче, обережно взяти до рук один, роздивитись. Не знаю, що з ними робити. Кладу назад. Спішно покидаю цю пастку для розуму. Вчора проводив калькуляцію. Проглянув картотеку. В моєму ящику, любий Колен, кажу я собі дивлячись прямо в очі: лівим у ліве, а правим у праве око своєму дзеркальному двійникові, так от, чоловіче, грошей майже не залишилося. Отож, мені потрібен новий клієнт: один, щоби не займав забагато часу, і мав достатній для мене надлишок знаків. Спеціально для неї я замовив собі манік'юр (money/Cure): на кожному нігті – один зі Старших арканів Тарот. Спик пиріг. Ну думаю, нікуди ти не подінешся, дівчинка моя. Потім довелося робити вилазку в світ: я досі не подбав про телефон.

*Безперечно,
Доктор Безлюбові*

Hallo!

Послухай-но цікаву історію (ти читаєш листи вголос?). Я подзвонив, здається, з якогось покинутого дому, а може, їх залишають, як дружину, сім'ю, дітей, вирушаючи створювати примітивне мистецтво війни – вона заледве згадала, дуже вчасно, що колись сама шукала зустрічі зі мною. Але відмовляти – це не в моїх звичках, тож вона не мала відмовити. Це новела, подумав я, тож ендшпіль ми розіграли навдивовижу швидко: з кафе до кафе, залишаючи теплі відображення на вікнах, котрі вели нас прямісінько у вечір, з його особливими вуличками, перехожими і птахами тіней, котрі перелітають з однієї сцени в іншу, керуючись тільки їм відомими стратегіями. Келішок з терпкою отрутою, котрий я завжди мав наготові з собою, раз по раз тьмяно зблискував, забарвлюючи наші транзакції у кольори інтриги. Всі витрати, які я щедро

приписував собі, відправлялися на її рахунки: світло стає все дорожчим, думала вона вечорами, готуючи книгу, коли я облаштовував кабінет для чергового прийому. Я не давав їй можливості добачити свою компетентність: образ гедоніста я час від часу обезцінював легкими па у стилі бруталіті: наскільки зручно бути інвалідом! Зрештою, вона згодилася із тим, що має заплатити за те, що я називаю толеруванням: хтось повинен компенсувати мої скромні розваги.

Док

Привіт!

Я вибрав автоматичну модель – аби руки були вільними, і протягом чотирьох сеансів (атож, підряд!) їй довелось ледве не бігти за мною. О, ці дні тепер мені видаються прекрасними, особливо ті хвилини, коли все щойно скінчилось. Тоді можна витримати яку завгодно довгу паузу, збираючи до купи всю приємність, а згодом відвідати келих вина чи приділити увагу Сендалію, хлопчику, якого я вчу грати в шахи, зображені на класичних полотнах з різних часів. Кілька годин ми проводимо в бібліотеці, потому йдемо в парк – там зазвичай збираються аматори гри, танцюючи, наче легкий пил, навколо столів у німій покорі цим скупим рухам маленьких ідолів. О, так! Особливо зараз, коли парк зовсім порожній (зазвичай вони збираються влітку) – так добре ходити між цими невидними фігурами, котрі анемічно рухаються разом з ефіром, коливаючись в ритмі пауз, роздумів, ухилянь – тоді приходиться час ретардації, коли можна зазирнути на той бік зроблених ходів, і хлопчик уважно дивиться на свою різноманітну смерть, уважаючи її поки за привабливу жінку – алегорію недоступності й зрілості, котрій ми потім присвячуємо незначний рондель чи поезійку в цілком бульварному дусі. Як це звичайно буває, дебют вимагає значних зусиль. Я не майстер початків, скоріше, мені подобається доводити все до завершення, не спиняючись аж до повної деградації та розпаду: з нічого має утворитися тільки ніщо, так? Зараз доводиться постійно рухатись, говорити: доки я не збудую ситуацію, нехай вона не зможе сказати й слова, вже потому, маючи партитуру світу, вона завжди підганятиме під неї партитуру своїх слів – а я, коли хочу, роблю навпаки – тільки тому, що можу все.

Твій Доктор Б.

Голубонько моя!..

Знаю, ти любиш так, що завжди є для мене правдивим дзеркалом, дивлячись у яке, дозволяю собі думати: можна познати себе. В ці довгі дні, дні поза – і з тобою, я завжди з нетерпінням чекаю кожної наступної миті. Кожен вдих я роблю вперше, кожен видих – в останнє. Подумки я стримано торкаюсь твоїх вуст, згадуючи, як ми раніше могли бути поруч і не знати цього, навіть не здогадуючись, що биття сердець є чимось більшим за перекачування крові.

Достеменно, сміюся з тебе.

Безлюбіві

Панно!

Я малюю тебе, дівчинко, сьогодні я малюю тебе. Я розчахнув усі книжки – пам'ятаєш? – і на старих сторінках, жовтавих і крихких, я вирізав твоє ім'я, твої риси, тебе. Наче

кіт, я терся об свої речі, уявляючи їх твоїми. Я заснув зморено, наче змагався з тобою, моє безкінечне море, моя провесінь, мої пухнасті килими снігів, моя красуне одвічна й неймовірна. Я пишався твоїм тілом, наче король землями, і ненастанно запліднював тебе, земле моя, аби народила тисячі дітей з моїми рисами обличчя, щоби вони були так само божевільними, як ти. Моя маленька пташко, як я тебе шукав! Марно сповідував я усі релігії світу і припадав до святинь. В тілах Мадонн не було тебе, і не було тебе там, куди довелося увійти мені, коли я зустрів жінку-пустелю, і пустку, і пасткою було очікування тебе серед міста в дощах, серед спогадів про сюжет чи тіней безконечних голубів – всі вони злякано відлітали, збурюючи природу повітря, і ще довго відлуння їх лету блукало провулками хижим шепотом, що обіцяв чарівне зцілення від пороку. Що сталося зі змарнованими годинами? Я залишив їх на пустельному, своєму себто березі. Мій ніж так ніжно пестив дерево, що воно кровоточило твоїми сльозами, прекрасна моя. Я зібрав ті сльози у мушлю, і за певний час видобув з її маленького тіла прекрасну музичну перлину, повітря навкіл якої тремтіло, улещуючи спраглий слух. Чи ж вдалося б мені впізнати тебе, не зводячи на тебе очей, не чуючи твоєї ходи? Наче клейнодами звитяги, моє тіло вишите твоїм волоссям; а ти? – шепочуть мені дерева. Я виснажився до краю, граючись тобою, наче це був не я, а мій брат, що довгим своїм волоссям прив'язаний до вітру і тебе вкривають мокрі його пасма. Дивися ж, коли, можливо, втомлений мандрівник прийде до твоїх дверей, і ти помітиш, як з його голосу вилітають чорні птахи, не дай ступити на поріг мені зі своїм дивовижним царством, котре, як і кожний король, я ховаю в своєму чоловічому мечі, хоч і призначений він до твоїх рук. Коли алхімік малював мене за допомогою своїх чудесних пентаграм, він передчував, чому всі мої сліди ведуть до тебе, однак, зшиваючи з наших тіл андрогіна, містик теж вже відчував – досконалість не знає краси. І мстиве тіло твоє було підкорене. І тоді, без жодних тортурів, тебе було замкнено у вежі, аби люди могли спокутувати тобою гріхи. Ліпше всяких ланцюгів тебе було прикуто лагідним поглядом ката, що слугував тобі. Але я не зміг тебе впізнати – навіть на площі, де страатами годували невситимих, і канчуком вказували на істинний шлях пізнання – там, запліднюючи сотні жінок із заплющеними очима, мовчазних і безвольних, я би не впізнав тебе: помирати тобою нічим не краще, аніж жити тобою, в цьому світі, котрий, наче колонія поліпів, зростає з непотрібних речей, і бути твоїм берегом так само як бути твоєю водою. Ти знаєш безперечні часи, ти вмієш ходити між зараз і тепер – і там я знайду тебе, там, в царстві води й примхливих дзеркал. Моя шкіра стане затугою для води, затугою для диму, і тоді я віддам їх тобі. Я все віддам тобі, відьмо моя, мученице, розбещена ніжністю, розкрита хіттю, розмита музикою власного бажання й вечором, у якому нам – вже зовсім інакше. Я пливу в розбитому склі. Я гойдаюся на гілці, саме над мерцем. Він був хлопцем з очима, як море, але йому вдалося це за життя. Горить шкіра: так, пестоці твої згуба для перехожого, для покупця спокус. І коли світ почне мовчати, я вкотре чую голос. Говорить людина: хлопець, чоловік? Надто тепер, коли ти близько, я хочу тебе взяти, святеннице моя, так, аби твій голос збудив людей найбільш віддалених місць. Цього вечора я твій король – без майбутнього, воїн світу, де кожен є бог. І коли я забираю тебе, я просто кажу: ходім.

*Нахабний, самовпевнений хвалько
Доктор Безлюбові*

<Post:Scriptum>

Любонько, я знаю, що ревности можуть оволодіти тобою через цю жінку, адже, думаєш ти, саме їй присвячено ці рядки. Очевидно, до певної міри це так: доводиться визнати, що ключем до жінки може інколи бути чоловік, і я, працюючи з тією самою пані, котра є авторкою відомої тобі Книги та числених слів, постійно намагаюсь збагнути, яким-то має бути чоловік, аби слугувати ключем до неї?

</Post:Scriptum>

Моя чарівна!..

Я знав, що ти скажеш мені, ніби я – і то марно – все хочу вислужитися, витанцюватися перед тобою, можливо, перед якою твоєю подругою, все одно: чим більше я не знаю тебе, тим більшим стає моє прагнення висміяти саму свою/твою суть: нині люстро заховано в моїх снах під ковдрою смерті, та... чи не занадто красиво я говорю? Менше з тим, коли вже гратися, це треба робити, не втрачаючи смаку, тож, пробач за тавтологію (зрештою, іманентною людині за принципом редуплікації складових), як тобі до смаку буде наступна байка? Ми постійно ходимо, читай – не стоїмо на місці, ми постійно рухаємось, і в цій русі від органів до тіла, в цій подорожі неодмінно з'являється ще одна жінка, котра не є ти, не є вона або котресь із ваших відображень. Цю новелку я адресую як потенційному авторові людині, котру назву

Миколая Коен

В'язь

.....
... Як граційно, як незалежно вона відкидає своє волосся!.. Нога на нозі – класична “європейська”, “жіноча” позиція. В своєму платті вона дивовижна, як у бурштині: темне, що приховує білизну її тіла, воно прилягає до неї так щільно, – я бачу, як випинаються її пупки, і вона знає це, і вона дозволяє мені сором'язливо їх розглядати. Її рука, вся у тьмяному сріблі, лежить на іншій руці. Схрещено – руки й ноги. Зімкнено – великий і малий ланцюг тіла. Вона пропонує мені ще кави, ще коньяку. Вона дивиться на мене приязно, нібито приязно; вона потворствує моїй покірності. Її руки оголені, мої – сховані під аморфним светром; її губи усміхнені (нібито приязно), мої – стривожені. Її оголені, наче різьблені руки покрояться на її тілі. Вона приступає до мене на цьому контрасті.

Як граційно, як незалежно вона – одним порухом вільного дитя натури – вона відкидає назад своє волосся. Воно падає каскадами, дрижить, наче водоспад, і застигає. Моє волосся підколоте і заправлене у комір; якби я хотіла позбутися його сваволі, це б вилилось у ряд безнадійних незавершених рухів: стрепенутися, змахнути рукою, стиснути вуста, опустити погляд – туди, де під сукню до тіла щільно прилягає чорна білизна (привид пристрасної невинності), де стиснуто

ноги, котрі завжди відчували приязність до себе, ці світлі, розкішні, ці бездоганно виголені ноги, крізь шкіру яких ледве просвічують гідрограми судин; жодний волос не витнеться з-під щільних обіймів білизни; підголене волосся (тільки там і можна добачити, що воно є, що воно росло і його було з насильницькою приязністю стято) ніколи не зможе зруйнувати цю бездоганність.

Зрештою, я не стрималася – глибокий, невідступний, як плач, кашель охопив моє тіло. Я судомно здригалася у кашлі, – розплелися пальці, губи розімкнулися, волосся вибилося із-під светра, я вся розплелася, розпалася, розсипалася, – коли вона наблизилася до мене і поклала длань мені на спину. Мене охопив мороз, наче вона торкнула живу шкіру, а не тканину, котрою я маскувала себе. Крок до плити, крок до столу; у мене пішла носом кров, і вона дозволяла мені сидіти із закинutoю назад головою, з головою, відкинutoю, немов у наїзниць Шугала, проте не у свободі сновидіння, а в насильницькій владі, котре тіло здійснює саме над собою.

Кров, що тече, слина, що виривалася з мене, гарячий віддих – сили залишали мене, а вона з доброзичливістю людини, що виконує присуд, пропонувала: ще кави, ще коньяку. Я не спатиму цілу ніч.

Ти не спатимеш.

Кров тече, ніби виказуючи мій сором. Вона припала до мого золотого руна, а я не могла пручатися, я сковзнула тільки поглядом по стінах і обійняла її, не маючи права пручатися, а маючи право бути залежною від насолоди. Її розкішне волосся розтікалося з-під моїх пальців; її язик промовляв речі, недоступні словам. Вона видобула з мене крик; вона залишила мене конати від власного сорому.

Від власної незграбності.

Хто ти

без свідоцтва одежі, що золотаво опала з тебе?

Що було навіть не ліжко – канапа, на якій помирає від необхідності сну тіло, куди лягаєш, немов у труну, де тісно, де незручно – привід для того, аби постійно картати себе за власну невлаштованість.

О, нічого не сталося!

Ми впали на ліжко, вузьке, наче қаное – має лишитися тільки один. Ми впали на ліжко; якими гарячими були обійми! О, нічого не сталося.

Вона вислизнула зі свого плаття легко; а мої числені гудзики, мій светр без форми, стилю, смаку – суцільна абстракція, етимологізм, – мої завузькі джинси, нібито створені для того, аби зчиняти мені безліч незручностей; і тепер, позбавлена одягу, я позбавила себе останнього прихистку, останнього, до чого я б звернулася, як до ознаки якогось свого життя.

Вона не зривала з мене одежі – я сама, у полум'ї сорому, позбавляла себе її.

Вона не дала мені роздягти її. Ми позбавлялись одежі шляхом до кімнати, падаючи на канапу, на қанаті; я плуталась в обіймах, як у якихось безглуздих поясненнях чи виправданнях. Я була надто нерозважлива. Я боялася – і цілувала її.

На кухні залишився перекинаний келих; золото Клімта стікало на підлогу в швидко холонучому приміщенні, де все ще горів газ на плиті в очікуванні қавника, чи руки, чи обличчя; тут не вистачає тепла людського тіла; тут не вистачає тепла присутності. Це житло – панцир, цей панцир – ложе, це оже – прокрустове ложе; кожен вихід – це діюча модель гільйотини; кожен слово – головне; кожен рух – деканітація.

Благородний спосіб позбуття.

Знаєш, мене не полишає відчуття, що Коен – це ім'я, котре найбільш пасувало би до найдивнішої моєї жертви – пам'ятаєш, я розповідав тобі про жінку, котра для мене не має ім'я та ніколи не входить до моїх робочих планів, адже будь-яка система, жоден мікрокосм не є притаманним для нашого спілкування – вона з'являється несподівано і

зникає загадково, залишаючи тільки простір для здогадів та містифікацій, однією з яких є ця безутішна спроба письменства як жорсткої сатири Безлюбіві на сублімацію. Крім того, можливо, вона трохи принизить тебе, та вкаже, що твої претензії на абсолютні позиції в моєму житті (а що є ти, зрештою, істота без обличчя, машкара адресанта, до якого нібито мусить співати Алконост (і вже точно не Сірінь?) є безпідставними – я працював з однією жінкою і думав про іншу, і тут зовсім не було тебе, кохання моє.

Без підпису
Завізовано: negotiator Priapo Graf

Кохана!..

Все ближче той день, коли вона зрозуміє, що більше мені від неї нічого, крім грошей, не потрібно. В принципі, до цього й зводиться терапія: зробити приємним процес розставання з грошима на мою користь для стороннього ока, котре тільки фіксує, але не обчислює дистанцію між особою та сумою у її гаманці.

Доктор

Голубонько моя!..

Уявляю весь той трем, що мав би відчувати, укладаючи рядки про те, як ми колись десь бували, сповнюючи своє письмо, наче ритуальними ранами, деталями: те листя, ...або квіти, ...або трава – так, запах висохлої трави і ще нестерпний запах неба, запах вітру і холод, котрий пестливо вкриває шкіру. Моє (твое?) волосся пливе разом з вітром в етері, котрий, як і пре-красний стиль, неможливо упіймати. Натомість нас упійнено, ув'язнено в цих деталях, в мертвих рисах минулого. Але спогадам теж притаманний занепад, і є особлива краса ледь примітних, крихких спогадів – коли є що згадати. Місто стирає всі сліди, швидко холонучи після полум'яних пестошів чергового безтямного, відданого йому на пожертву подорожнього: нас не було, навіть якщо ми є. Або навпаки: навіть якщо ми є завжди, нас не було ніколи, тому що в місто, місце, де в майбутньому сталося все, не має минулого. Завтра належить тому, хто зазирнув на останню сторінку, для нас – тільки тут і тепер, тільки пристрасть і пафос передчуття того, що насправді вже.

Що більше наближаюся я до тебе, то більше віддаляюся від того, що мусило би промовляти моїми вустами; що більше занепадають спогади, то менш ціннішим стає стиль, котрий завжди занепадає на день, на фразу вперед. Репліки обезцінюються ще до того, як повітря буде сколихнуте сказаним, але це не викликає дискомфорту, потреби у тому, щоби сказати щось, що мало би якусь цінність, те, що ми могли б наділити значенням, вартістю.

Я в усьому звик довіряти собі – робота змушує ніколи не довіряти іншим, і саме тому, очевидно, я займаюся подібними справами, подібними людьми, котрих, навпаки, треба лише навчити чекати від себе несподіванки.

Я іду осіннім парком, занурюючись, мов у воду, в осіннє листя, дедалі більше залишаючи себе серед нього – між бажанням торкнутися тебе і бажанням пройти по тобі, як по листю, знаходжу ілюзію глибини – і з кожним кроком, випешуванням суто осінньою хіттю, пообідньою втому після прогулянки під палючим сонцем, котре однаково витирає хідники і наші обличчя, стираючи сліди, –я опиняюся далі й далі від тебе, під надійною охороною спогадань.

Ми не маємо нічого спільного, чи не так?

Хіба ти надбала власні спогади, аби зрозуміти всю їхню фіктивність – інакше як може тривати наша розповідь, наша міфологія, батрахомахія, котра невпинно, наче хвороба, поширює і тиражує себе.

І я змушений відшукувати свої слова серед чужих, серед всіх цих красивих, але непотрібних, класичних зразків. Але мені ніколи не доводиться почути самотній голос Ніщо – тільки нестабільну музику пауз, що їх так старанно охороняють слова.

З повагою, Безлюбіві

hi!

*^O^*

kindly regards, Dr...

Люба панно!

Ти мовчиш. Ти завжди мовчиш, мовчу і я, наче те не-мовля... Ти завжди мовчиш разом зі мною, і у цьому мовчанні ми завжди поруч – заручені чи заручники. Ти приймаєш від мене все, що зрештою, спонукає до запитання: чи зможу я тобі те все дати?..

Ти завжди мовчиш. Подивись на чоловіка коло вікна: що він бачить – скло? чи тебе за склом? Він мовчить, але руки, що постійно рухаються, мовби шепочуть щось... через скло не розчути.

Ось він заходиться малювати: на склі, на стінах, наче фанатик, віддаючися справі, але погляд його зосереджений не на цьому: раз по раз він позирає туди, де можеш бути ти (справді?).

Але якщо зайти досередини, побачиш, що його робота не лишає слідів.

Як і вся його робота, думаєш ти, як і вся його робота.

Чим би не займався, він боїться згоріти, не може віддати себе.

А без цієї, хоча би потенційної, здатності – відмовитися від себе, передати в дар себе – комусь іншому – він завжди блукатиме поруч біля любові, але не знайде її.

Тому його листи завжди залишаються між ним і тими, хто міг би їх прочитати, замінюючи разом діаруш, справу клієнта та іншу документацію. Але сьогодні цей чоловік не поспішає працювати: облишивши видну малярську працю, надовго зникає в нетрях дому.

Сьогодні.

Адже сьогодні – день історій.

Цей чоловік розкаже тобі історію.

Він дістає свою розповідь, подовгу зігхаючи, подовгу позираючи туди, де маєш бути ти, він розмотує її довгими пасмами густого диму, він виймає її з себе, він народжує її.

Перша прелюдія – відображення Місяця у воді:

Коли прочинилися двері, я залишив Дору блукати між телефонних дзвінків, там, далеко. Залишив її. Сьогодні, зрештою, я маю відпочити – і відпочатку відпити від твого мовчання, моя люба, аби не так дерла горло довга, як ніч, розповідь про іншу фігуру, котра приходить до мене, до мого дому-лісу-лабіринту, де я живу-влаштовую_лови-розшукою_жертву, зрештою, розкошую нею. Отож бо, розповідь про те, як залишив одну, промінюючи її на іншу, повчальна вельми є, позаяк та, що приходить до мене в подібні дні, коли я вирушаю від – від усього, від них усіх, ох, ти знаєш, як це буває – тоді приходить вона, єдина, котра не лишає ні шеляга за мої старання, ні надії на плідність моєї праці, на те, що я не даремно (і не задарма) роблю свою справу, щодня по лікті в насолоді; і це сповнює мене дивовижним задоволенням.

Друга прелюдія – танці в молоці туману:

Пам'ятаєш, – говорить чоловік, – ту жінку, яку я назвав тоді Сереною Коен (тільки не кажи, що це було не так!) – звісно, не пам'ятаєш, ти ніколи не могла бачити її, а може, й могла, але – і згодом це стане збагненним тобі – окремо від мене; в цьому полягає

найбільша загадка масової літератури, створити подібну панночку, котра може бути водночас отруйною і привабливою, як ця дівчина, котру... Ну, отже, розповім тобі, як я її зустрів. Дивним чином я пам'ятаю зовсім не все – і навіть, можливо, обличчя дівчини буде описане мною з іншого разу, з чужих слів, або просто здерте з якоїсь книжки чи фільму, що й сказати, гарна дівчина, говорить чоловік у чорному, ледь погладжуючи масивного срібного персня на великому пальці – жест на межі фолу: в тому середовищі, яке на своє нещастя породило його, жодний рух не залишається осторонь уважних очей, кожне слово потапляє в сотні, тисячі, мільярди особливих реєстрів, словом, навіть ніщо не є випадковим, подібне аранжування розмови (його манера говорити була надто відома, а техніка – надто відпрацьована для того, аби хтось приділяв увагу тому, що він говорить) викликало неоднозначні почуття – він нахабно насміхався з усього, що його оточувало, тож рухи, котрі мали б символізувати легку задуму, притлумлювалися; натомість цілком свідомо демонструвалася розкішність персня у формі чи то морської хвилі, чи розкішниці, котра охоплювала палець; тривале споглядання персня, викликане цими жестами, викликало нестерпну ненависть до його володаря – адже на персні було зображено, з тією майстерністю, від якої Ешер вдався би до самогубства, орнамент, котрий при одному прочитанні здавався мініатюрою на мотиви Потопу, – варто було лиш на децицію змінитись освітленню, як виявлявся інша природа зображення – міради фігур спліталися між собою так, наче художникові залежало на тому, аби малюнок вмістив усіх аматорів мистецтва коханців; дивлячись прямо в очі співрозмовникові, чоловік продовжує:

але годі, годі... дим історії вже надто тонкий

*Найлюбезніша Мотронько!
Турбото і втіхо душі моєї, найдорогоцінніша моя чительниця!
Від Бога призначена подруга життя, улюблена Анімо!
Добра товаришко!*

Ет, хай воно все пропадає...

Доктор Безлюбові

Добра чительнице!

Розповім же зараз про панночку. Знаєте, що нестримно блукаю, перетинаючи, розтинаючи місто, аби якось втамувати насолоду жагою. Не люблю працювати в кабінеті – надто багато зусиль треба докласти щоразу, коли приходить нова людина. Одного разу, приміром, довелося влаштовувати штучний передпокій, і симулювати краєвиди за вікном, все для того, аби зрештою унормоване мовлення однієї панії, чительниці тлустих журналів, котрих, знаю, ніколи не береде до рук; та ж мова не про те. Наче коханок, я міняю кав'ярні, не важливо, чи присвячений цей вечір роботі, чи однією людиною опікуюся, тягнучи її за собою всюди на шовковому шнурі, чи ж, навпаки, ганебно тікаю від однієї людини, аби пристати іншої; або просто відпочиваючи, слухаю то божевільних музик, то напівбожевільних поетів, котрі можуть дати собі раду хіба з тим, що робити по своїй проповіді, ці апостоли самим-не-знати-чого. Навколо мене завжди збирається коло найдопитливіших пошукачів насолод, бо ж я ніколи не гаю свого часу на нудне товариство псевдобуржуа, обираючи натомість псевдоінтелігенцію.

Так от, одного вечора, коли особливо лапатий сніг гамселив білу зимову подушку міста, я саме відпочивав у тому затишному місці, де дівчата по той бік стійки однаково

ревно опікуються як тими, хто прийшов поїсти, так і тими, котрі прагнуть їх нагодувати. Мені на диво не хотілося нікуди йти, тож за годину в диму і тьмяному світлі вже неможливо було розпізнати якихось дискретних облич – народ сходився, мовби на запах спокуси, пристаючи на пропозицію понидіти десь тут, в околицях сміху й розгубленого знання. Один декілька разів намагався скерувати розмову в певному напрямку, однак його намагання потонули в атональній музиці шепотів і домагань. Були тут наївні студенти, ідеалісти й проповідники, були тут юнаки, схожі на старців, і діди, схожі на парубків, були жіночки з кіл, близьких до дантових; ніщо не потребувало врівноваження, зупинки: в таких товариствах не має початку або кінця, центру та периферії; якщо хтось знаходив себе оточеним увагою, то не намагався скористатися ситуацією, а просто плив крізь вечір, танцюючи словами навколо тіл, спокусливих і спраглих. Слова, натомість, відбивалися, від сподівань, спотворювалися, тиражувалися, повторювалися, поверталися до власників невпізнаними, знову зникали в загальному шумі, і лиш я володів тими інструментами, котрі, хоч і не могли зруйнувати цю ідеальну машину, проте суттєво шкодили її роботі. І от серед цього людського гамузу, серед глухого споживання чужорідних звуків, блукаючи між обличчями, потисками рук, між сумнівними видихами розмовників, котрі, очевидячки, не стежили за чистотою своєї мови, отруюючи запах диму тим, що могла привнести тільки плоть; блукаючи, отже, між цим багаторазовим споживанням, відображеним у самому собі, я натрапив на щось, що не піддавалось загальній деверифікації – здавалось, ніби з хащів слів я вийшов на галяву смислів – дівчина, з короткою зачіскою і неспокійними, відьомськими очима, сиділа, мовби людина, котра серед натовпу фанатиків зрозуміла, що вона Муххамед, і тепер вважала за краще мовчати. Німотна в цьому царстві нестримного говоріння, вона водночас залишалася й невидимою для тисячоликого натовпу, котрий жваво перетравлював своє вавилонське багатоголосся, перетворюючи сороміцький танець на візантійського штибу спіритизм; незворушна, вона зовсім не чекала – ані на казкового принця, ані на обранця аби вкоротити день, продовжуючи ніч; не чекала й на того, хто міг би побачити, що її слова не лишають тіні. Одягнута вона була так, ніби старанно позбавляла себе всього зайвого, всього минушого, водночас зручно, ніби багато часу проводила поза домом, провадячи досить рухливий спосіб життя – отже, одягнута вона була прекрасно: так, ніби стиль для неї був синонімом довершеності. Наближаючись до неї, я вже відчував, як її шкіра, суха, бліда (о цій порі, о, тільки о цій порі!) й достатньо ніжна, як для людини, котра, постійно подорожуючи, нещадно віддаючи свою оболонку на поталу сонцю, вітрові й дощам, так само постійно залишається в повазі до цього свого найближчого дому, доглядаючи себе, вже електризується, з усього цього оточення збираючи надлишкове, надмірне, лихе. Легке рукостискання – знайомитися тут було прийнято набагато пізніше – і струм перетік на мене. Час було залишати це місце, бо вже зовсім не лишилося простору для достоїнності лібертинажу в загальнолюмпенізуючій розпусті, тож ми обоє (атож!) вибралися „на поверхню”, і вже за деякий час мені довелося вивчати її поверхню, теплу й спокійну, і те, що було здогадом, перетворилося на факт: жодних кульчиків, ремінців, кулонів, стрічок, сережок чи інших речей – жодного татування чи навіть родимки – її шкіра була ідеальний палімпсест. І вже згодом, коли вона пішла, я зрозумів, що відпочинок перетворився на сеанс, а ще – я не знаю її ім'я.

Добре вже, час завершувати баєчку, бо ще перетвориться на роман.

Досить літератури!

Yf djk.? d gfvfgcb!(на волю, в пампаси!)

Doktor Bezschlubovy

